

02 S I	
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2005 අප්‍රේල් கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர(உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2005 ஏப்பிரல் General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, April 2005	රසායන විද්‍යාව I இரசாயனவியல் I Chemistry I
දෙකට Two hours	02 S I

සැලකිය යුතුයි :

- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය පිටු 08 කින් යුක්ත වේ. (ආවර්තිතා වගුවක් සපයා ඇත.)
- * සියලුම ප්‍රශ්නවලට උත්තර සපයන්න.
- * ගණක යන්ත්‍ර භාවිතයට ඉඩ දෙනු නොලැබේ.
- * උත්තර පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ ඔබේ විභාග අංකය ලියන්න. ඉන්පසු ඒ අසල ම පහළින් ඇති අංක සහිත කොටුවේ අදාළ ලෙස අංක අඳුරු කිරීමෙන් ද විභාග අංකය දක්වන්න.
- * 1 සිට 60 තෙක් වූ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා (1), (2), (3), (4), (5) යන උත්තරවලින් නිවැරදි හෝ ඉතාමත් ගැලපෙන හෝ උත්තරය තෝරාගෙන එහි අංකය, දී ඇති උපදෙස් අනුව උත්තර පත්‍රයේ අඳුරු කරන්න.

සාර්වත්‍ර වායු නියතය, $R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$
 ඇවගාඩ්රෝ නියතය, $N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$

- තුන්වන අයනීකරණ එන්තැල්පිය උපරිම වන්නේ,
 (1) Al හි ය. (2) Si හි ය. (3) S හි ය. (4) Mg හි ය. (5) Ar හි ය.
- ඇසිටැල්ඩිහයිඩ් $(\text{CH}_3\text{C}(=\text{O})\text{H})$ හි කාබොනයිල් කාබන්වල ඔක්සිකරණ අංකය වනුයේ
 (1) +2 (2) 0 (3) +1 (4) -1 (5) -2
- යායෝගවල අම්ල ප්‍රබලතාව වැඩිවීමේ අනුපිළිවෙළ නිවැරදි ව දක්වන්නේ පහත දක්වෙන කුමන පටිපාටිය ද?
 (1) $\text{H}_2\text{O} < \text{CH}_3\text{OH} < \text{CH}_3\text{COOH} < \text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$
 (2) $\text{CH}_3\text{OH} < \text{H}_2\text{O} < \text{CH}_3\text{COOH} < \text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$
 (3) $\text{H}_2\text{O} < \text{CH}_3\text{OH} < \text{C}_6\text{H}_5\text{OH} < \text{CH}_3\text{COOH}$
 (4) $\text{CH}_3\text{OH} < \text{H}_2\text{O} < \text{C}_6\text{H}_5\text{OH} < \text{CH}_3\text{COOH}$
 (5) $\text{H}_2\text{O} < \text{C}_6\text{H}_5\text{OH} < \text{CH}_3\text{OH} < \text{CH}_3\text{COOH}$
- ආවර්තිතා වගුවේ V වන කාණ්ඩයේ මූලද්‍රව්‍යවල පරමාණුක ක්‍රමාංකය වැඩි වන විට සිදු නොවන්නේ පහත ඒවායින් කුමක් ද?
 (1) ලෝහමය ලක්ෂණය වැඩි වීම (2) ඔක්සයිඩ වඩා ආම්ලික වීම
 (3) හයිඩ්‍රජිඩ් අඩුවෙන් භාෂ්මික වීම (4) හයිඩ්‍රජිඩ් වඩා ඔක්සිකාරක වීම
 (5) ඔක්සි අම්ලවල ආම්ලිකතාවය අඩු වීම
- යායෝගවල හෂ්ම ප්‍රබලතාව වැඩිවීමේ අනුපිළිවෙළ නිවැරදි ව දක්වන්නේ පහත දක්වෙන කුමන පටිපාටියෙන් ද?
 (1) $\text{C}_6\text{H}_5\text{NH}_2 < \text{CH}_3\text{CONH}_2 < \text{CH}_3\text{NH}_2 < \text{NH}_3$
 (2) $\text{CH}_3\text{CONH}_2 < \text{C}_6\text{H}_5\text{NH}_2 < \text{NH}_3 < \text{CH}_3\text{NH}_2$
 (3) $\text{NH}_3 < \text{CH}_3\text{CONH}_2 < \text{CH}_3\text{NH}_2 < \text{C}_6\text{H}_5\text{NH}_2$
 (4) $\text{CH}_3\text{NH}_2 < \text{NH}_3 < \text{CH}_3\text{CONH}_2 < \text{C}_6\text{H}_5\text{NH}_2$
 (5) $\text{CH}_3\text{CONH}_2 < \text{CH}_3\text{NH}_2 < \text{C}_6\text{H}_5\text{NH}_2 < \text{NH}_3$

6. වාෂ්පශීලී ද්‍රව දෙකකින් සෑදෙන පරිපූරණ ද්‍රාවණ සඳහා වන පහත ප්‍රකාශ අතුරෙන් වැරදි වන්නේ කුමන එක ද?
- (1) දෙන ලද සංයුතියකින් යුත් පරිපූරණ ද්‍රාවණයක සම්මත තාපාංකය නියත වේ.
 - (2) පරිපූරණ ද්‍රාවණයක් ආසවනය කරන විට, එහි තාපාංකය කාලයත් සමඟ වෙනස් වේ.
 - (3) පරිපූරණ ද්‍රාවණ පැවතිය හැක්කේ සීමිත සංයුති පරාසයක් තුළ පමණි.
 - (4) සියලු ම පරිපූරණ ද්‍රාවණ රවුල් නියමය අනුගමනය කරයි.
 - (5) පරිපූරණ ද්‍රාවණයක තාපාංකය, සංශුද්ධ සංඝටක දෙකෙහි තාපාංක දෙක අතර පිහිටයි.

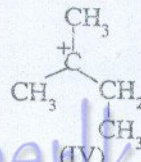
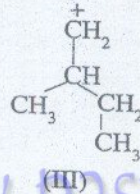
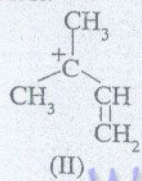
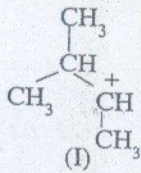
7. H_2O_2 ඔක්සිහාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කරන්නේ පහත සඳහන් කුමන සංයෝගය සමඟ ද?
- (1) H_2S
 - (2) KI
 - (3) $FeSO_4$
 - (4) SO_2
 - (5) Ag_2O

8. පහත දැක්වෙන සංයෝග අතුරෙන් වැඩි ම ද්විමූලීය ඝූර්ණයක් ඇත්තේ කුමන සංයෝගයට ද?
- (1) සිස් $ClCH=CHCl$
 - (2) CO_2
 - (3) $Cl_2C=CCl_2$
 - (4) CCl_4
 - (5) ට්‍රාන්ස් $ClCH=CHCl$

9. උණු ජලයේ දී අවරණ ද්‍රාවණයක් දෙන වරණවත් ලවණය වනුයේ
- (1) $KMnO_4$
 - (2) $FeCl_3$
 - (3) KI
 - (4) PbI_2
 - (5) $CuSO_4$

10. සර්වසම වීදුරු බ්‍රිමුල දෙකකින් එකක් පරිපූරණ වායුවක X මවුලවලින් ද, අනෙක තාත්වික වායුවක X මවුලවලින් ද පිරී ඇත. මෙම වායුන් පිළිබඳ ව පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරෙන් සත්‍ය වීමට අඩුවෙන් ම ඉඩ ඇත්තේ කුමක් ද?
- (1) ද්‍රවීකරණය සිදු නොවන ඕනෑ ම උෂ්ණත්වයක දී වායු දෙකෙහි පරිමා සම වේ.
 - (2) එක ම උෂ්ණත්වයක දී පරිපූරණ වායුවේ පීඩනය, තාත්වික වායුවේ පීඩනයට වඩා කිසිවිටෙක අඩු විය නොහැකි ය.
 - (3) වායු දෙකෙහි පීඩන, යම් උෂ්ණත්වවල දී සමවිය හැකි ය.
 - (4) වායු දෙකෙහි සම්පීඩ්‍යතාවන්, යම් උෂ්ණත්වවල දී සමවිය හැකි ය.
 - (5) ඕනෑ ම උෂ්ණත්වයක දී වායු දෙකෙහි වර්ග මධ්‍යන්‍ය වේග සමාන වේ.

11. පහත දැක්වෙන කාබොකැටායන සලකන්න.

- ඉහත කාබොකැටායනවල ස්ථායීතාව වැඩිවීමේ අනුපිළිවෙළ නිවැරදි ව දැක්වෙන්නේ පහත දැක්වෙන කුමන පටිපාටිය ද?
- (1) $III < I < II < IV$
 - (2) $III < I < IV < II$
 - (3) $IV < II < I < III$
 - (4) $I < II < III < IV$
 - (5) $II < IV < I < III$

12. පහත දැක්වෙන කුමන ප්‍රකාශය සත්‍ය නොවේ ද?

- (1) විද්‍යුත් රසායනික ශ්‍රේණියේ ඉහළ ඇති මූලද්‍රව්‍ය වඩාත් ම ඔක්සිහාරක වේ.
- (2) $Zn, FeSO_4$ ද්‍රාවණයකින්, Fe විස්ථාපනය කරයි.
- (3) Cl_2, KIO_3 ද්‍රාවණයකින් I_2 මුක්ත කරයි.
- (4) විද්‍යුත් රසායනික ශ්‍රේණියේ H වලට ඉහළ මූලද්‍රව්‍ය, අම්ලවලින් $H_2(g)$ මුක්ත කරයි.
- (5) සංයෝගයක ඇති මූලද්‍රව්‍යයක ඔක්සිකරණ තත්ත්වය ශුන්‍යය විය හැකි ය.

13. ඔක්සිජන්, නයිට්‍රජන්, ක්ලෝරීන් සහ නියොන් යන මේවායේ පරමාණුවල සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පියට, ΔH_f° නිවැරදි පටිපාටිය වන්නේ,

- (1) $Cl < Ne < N < O$
- (2) $Cl < N < O < Ne$
- (3) $O < Ne < Cl < N$
- (4) $O < N < Ne < Cl$
- (5) $Ne < Cl < O < N$

14. පහත සඳහන් ඒවායින්, CrO_4^{2-} සහ $Cr_2O_7^{2-}$ යන අයන පිළිබඳ ව සත්‍ය නොවන්නේ කුමන ප්‍රකාශය ද?

- (1) දෙකෙහි ම, ඉහළ ම ඔක්සිකරණ තත්ත්වය සහිත Cr අන්තර්ගත වේ.
- (2) දෙකෙන් ම, I^-, I_2 බවට ඔක්සිකරණය වේ.
- (3) ජලීය ද්‍රාවණයේ දී ඒවා එකිනෙක සමග සමතුලිතව පවතී.
- (4) දෙක ම NH_4OH සමග අවක්ෂේප දෙයි.
- (5) SO_2 මගින් දෙක ම Cr^{3+} බවට ඔක්සිකරණය වේ.

[හත්වැනි පිටුව බලන්න.

15. $\text{CH}_4 \xrightarrow[\text{ආලෝකය}]{\text{Cl}_2} \text{CH}_3\text{Cl}$ යන ප්‍රතික්‍රියාවේ CH_3Cl අස්වැන්න සඳහා වැඩි ම වශයෙන් දායක වන්නේ පහත දැක්වෙන කවර පියවර ද?

- (1) $\text{CH}_3^+ + \text{Cl}^- \rightarrow \text{CH}_3\text{Cl}$ (2) $\text{CH}_3^* + \text{Cl}_2 \rightarrow \text{CH}_3\text{Cl} + \text{Cl}^*$
(3) $\text{CH}_3^* + \text{Cl}^* \rightarrow \text{CH}_3\text{Cl}$ (4) $\text{CH}_3^+ + \text{Cl}_2 \rightarrow \text{CH}_3\text{Cl} + \text{Cl}^+$
(5) $\text{Cl}^* + \text{CH}_4 \rightarrow \text{CH}_3\text{Cl} + \text{H}^*$

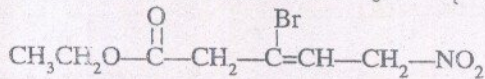
16. අවර්තිතා වගුවේ මූලද්‍රව්‍ය පිළිබඳ ව පහත දැක්වෙන කුමන ප්‍රකාශය සත්‍ය නොවේ ද?

- (1) එක සංයුජතා ඉලෙක්ට්‍රෝනයක් ඇති සෑම මූලද්‍රව්‍යයක් ම ලෝහ වේ.
(2) IV වන කාණ්ඩයේ, ලෝහ මෙන් ම අලෝහ ද ඇත.
(3) III වන කාණ්ඩයේ බොහෝ මූලද්‍රව්‍ය ලෝහ වේ.
(4) 3d - අන්තර්ක මූලද්‍රව්‍ය පියල්ල ලෝහ වේ.
(5) කාමර උෂ්ණත්වයේ දී වායු වශයෙන් පවතින මූලද්‍රව්‍ය ද ද්‍රව වශයෙන් පවතින මූලද්‍රව්‍ය ද සහ වශයෙන් පවතින මූලද්‍රව්‍ය ද VII වැනි කාණ්ඩයේ අන්තර්ගත වේ.

17. P, Q, R සහ S යනු පිළිවෙලින් පිරිසිදු ජලය, ජලීය සීනි ද්‍රාවණයක්, ඊතර සහ ජලය මිශ්‍රණයක්, පොල් තෙල් සහ ජලය මිශ්‍රණය වේ. P, Q, R සහ S යන මේවායේ කාපාංකවල නිවැරදි පටිපාටිය වනුයේ

- (1) $P < Q < R < S$ (2) $R < S < Q < P$ (3) $R < S < P < Q$
(4) $Q < P < R < S$ (5) $P < S < Q < R$

18. පහත දැක්වෙන සංයෝගයේ IUPAC නාමය කුමක් ද?

- (1) 3-Bromo-1-ethoxy-5-nitropent-3-enone (2) 3-Bromo-5-ethoxy-1-nitropent-2-enone
(3) 2-Bromo-1-carboethoxy-4-nitrobut-2-ene (4) Ethyl 3-bromo-5-nitropent-3-enoate
(5) Ethyl 3-bromo-1-nitropent-2-enoate

19. ගුණාත්මක විශ්ලේෂණයේ III වැනි කාණ්ඩයේ දී, II වැනි කාණ්ඩයේ පෙරනය,

- (1) NH_4Cl සහ NH_4OH සමග පිරියම් කරනු ලැබේ.
(2) HNO_3 සමග නවවා, ඊළඟට NH_4Cl සහ NH_4OH සමග පිරියම් කරනු ලැබේ.
(3) නවවා, ඊළඟට NH_4Cl සහ NH_4OH සමග පිරියම් කරනු ලැබේ.
(4) නවවා, ඊළඟට HNO_3 සමග රත්කර, NH_4Cl සහ NH_4OH සමග පිරියම් කරනු ලැබේ.
(5) HNO_3 , NH_4Cl සහ NH_4OH සමග නවවනු ලැබේ.

20. $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$ අයනයේ මධ්‍ය සරම්භණුවෙහි සංයුජතාව සහ ඔක්සිකරණ අංකය පිළිවෙලින්

- (1) 2 සහ +4 වේ. (2) 4 සහ +6 වේ. (3) 6 සහ +4 වේ.
(4) 6 සහ +2 වේ. (5) 4 සහ +4 වේ.

21. Br_2 අණුවේ හැඩය,

- (1) ත්‍රිකෝණ ද්විපිරමිඩාකාර වේ. (2) අෂ්ටකලීය වේ. (3) සමචතුරස්‍ර පිරමිඩාකාර වේ.
(4) චතුෂ්කලීය වේ. (5) මේ එකක්වත් නොවේ.

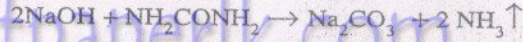
22. 2-Amino-5-methylhex-3-ynal යන IUPAC නාමයට අනුරූප වන ව්‍යුහය වන්නේ.

- (1) $\text{CH}_3-\overset{\text{NH}_2}{\text{CH}}-\text{C}\equiv\text{C}-\overset{\text{CH}_3}{\text{CH}}-\text{CHO}$ (2) $\text{CH}_3-\overset{\text{NH}_2}{\text{CH}}-\text{CH}=\text{CH}-\overset{\text{CH}_3}{\text{CH}}-\text{CH}_2\text{OH}$

- (3) $\text{CH}_3-\overset{\text{CH}_3}{\text{CH}}-\text{C}\equiv\text{C}-\overset{\text{NH}_2}{\text{CH}}-\text{CH}_2\text{OH}$ (4) $\text{CH}_3-\overset{\text{CH}_3}{\text{CH}}-\text{C}\equiv\text{C}-\overset{\text{NH}_2}{\text{CH}}-\text{CHO}$

- (5) $\text{CH}_3-\overset{\text{CH}_3}{\text{CH}}-\text{CH}_2-\overset{\text{NH}_2}{\text{CH}}-\overset{\text{C}}{\parallel}{\text{O}}-\text{CHO}$

23. NaOH, යුරියා සමග පහත දැක්වෙන ලෙස ප්‍රතික්‍රියා කරයි.

යුරියා (යුරියාවල සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය = 60.0) 0.6 g ක්, 1.0 mol dm^{-3} NaOH, 25.0 cm^3 සමග සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රතික්‍රියා කරවන ලදී. නැවතීමෙන් NH_3 මුද්‍රමණින් ම ඉවත් කරන ලදී. මෙසේ ලැබෙන ද්‍රාවණය උදාසීන කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන 0.5 mol dm^{-3} HCl පරිමාව වන්නේ

- (1) 10.0 cm^3 (2) 12.5 cm^3 (3) 20.0 cm^3 (4) 25.0 cm^3 (5) 50.0 cm^3

24. NO_2 , NO_2^- සහ NO_2^+ යන විශේෂ සඳහා බන්ධන කෝණයේ නිවැරදි අනුපිළිවෙළ වන්නේ,

- (1) $\text{NO}_2^- > \text{NO}_2 > \text{NO}_2^+$ (2) $\text{NO}_2^+ > \text{NO}_2 > \text{NO}_2^-$
(3) $\text{NO}_2^- > \text{NO}_2 = \text{NO}_2^+$ (4) $\text{NO}_2^- > \text{NO}_2^+ > \text{NO}_2$
(5) $\text{NO}_2^+ > \text{NO}_2^- > \text{NO}_2$

25. Ammonium aquapentafluoroferrate(III) හි ව්‍යුහ සූත්‍රය වන්නේ

- (1) $(\text{NH}_4)[\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})\text{F}_5]$ (2) $(\text{NH}_4)_2[\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})_5\text{F}]$
(3) $(\text{NH}_4)_2[\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})\text{F}_5]$ (4) $(\text{NH}_4)_2[\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})_5\text{F}]$
(5) $[\text{Fe}(\text{NH}_3)(\text{H}_2\text{O})\text{F}_5]$

26. සංවෘත බෙදුනක් තුළ 3 atm පීඩනයකින් යුක් CO_2 වායුව සමග ස්පර්ශව පවතින ජලය අන්තර්ගත වේ. මෙම පද්ධතිය තුළ සමතුලිතතා ගණනාවක් ඇත. වායු කලාපයෙහි පවතින CO_2 සහ H_2O පරිපූර්ණ ලෙස හැසිරේ නම් ඉහත පද්ධතියේ ඇති සමතුලිතතා ගණන වන්නේ

- (1) 3 (2) 4 (3) 5 (4) 6 (5) 7

27. 1.0 mol dm^{-3} NaOH 1.0 cm^3 බැගින් එකතු කළ විට pH අගයෙහි වැඩි ම වෙනස්වීමක් පෙන්වන්නේ පහත සඳහන් ඒවායින් කුමක් ද?

- (1) 1.0 mol dm^{-3} CH_3COOH 20.0 cm^3
(2) 1.0 mol dm^{-3} NaOH 20.0 cm^3
(3) 1.0 mol dm^{-3} CH_3COOH 10.0 cm^3 සහ 1.0 mol dm^{-3} CH_3COONa 10.0 cm^3 ක මිශ්‍රණයක්
(4) 1.0 mol dm^{-3} H_2SO_4 20.0 cm^3
(5) ආසන්න ජලය 20.0 cm^3

28. (i) NaOH සමග වැඩිපුර NaOH හි අද්‍රාව්‍ය අවක්ෂේපයක් ලබා දෙන,
(ii) NH_4OH සමග වැඩිපුර NH_4OH හි ද්‍රාව්‍ය අවක්ෂේපයක් ලබා දෙන
කැටායනය පහත දැක්වෙන ඒවායින් කුමක් ද?

- (1) Al^{3+} (2) Cr^{3+} (3) Zn^{2+} (4) Fe^{2+} (5) Cu^{2+}

29. එක් පරීක්ෂණ නළයක 1-hexyne ද තවත් පරීක්ෂණ නළයක 2-hexyne ද අඩංගු වේ. 1-hexyne සහ 2-hexyne වෙන් වෙන් ව හඳුනාගැනීම සඳහා ඔබ එක් එක් පරීක්ෂණ නළවලට එකතු කරන්නේ පහත දැක්වෙන ඒවායින් කවරක් ද?

- (1) තනුක H_2SO_4 සහ HgSO_4 (2) Br_2/CCl_4 (3) ක්ෂාරීය KMnO_4
(4) ඇමෝනියම් AgNO_3 (5) ජලීය Na_2CO_3

30. පහත දී ඇති ඒවා අතරින් ඕනෑ ම පරමාණු දෙකක් අතර සෑදිය හැකි බන්ධන සංයෝජනය වන්නේ

- (1) σ බන්ධන දෙකක් සහ π බන්ධන එකක්
(2) σ බන්ධන තුනක්
(3) σ බන්ධන එකක් සහ π බන්ධන එකක්
(4) π බන්ධන තුනක්
(5) σ බන්ධන දෙකක්

31. පහත දැක්වෙන්නේ ජලීය ද්‍රාවණ සමග කරන ලද A සහ B පරීක්ෂා දෙක ම සඳහා නිවැරදි නිරීක්ෂණ අඩංගු වන්නේ පහත දැක්වූ (1) - (5) දක්වා වූ නිරූපණ අතුරෙන් කුමන නිරූපණයකි?

	(1) AgNO ₃	(2) Ba(NO ₃) ₂	(3) CdSO ₄	(4) MgSO ₄	(5) FeCl ₂
(A) තනුක HCl එකතු කිරීම	සුදු අවක්ෂේපය	අවක්ෂේපයක් නැත	අවක්ෂේපයක් නැත	සුදු අවක්ෂේපය	අවක්ෂේපයක් නැත
(B) A පරීක්ෂාවෙන් ලද ද්‍රාවණය තුළින් H ₂ S යැවීම	සුදු අවක්ෂේපය	සුදු අවක්ෂේපය	කළු අවක්ෂේපය	අවක්ෂේපයක් නැත	අවක්ෂේපයක් නැත

32. පහත දැක්වෙන ද්‍රාවණ සලකන්න.

(a) 0.1 mol dm⁻³ ජලීය NH₄Cl

(b) 0.1 mol dm⁻³ ජලීය NH₄OH

(c) 0.2 mol dm⁻³ ජලීය NH₄Cl 50.0 cm³ ක් සහ 0.2 mol dm⁻³ ජලීය NH₄OH 50.0 cm³ ක් යන මේවායේ මිශ්‍රණයක්

(d) 0.2 mol dm⁻³ ජලීය NH₄OH 25.0 cm³ ක් සහ 0.2 mol dm⁻³ ජලීය ඇසිටික් අම්ල 25.0 cm³ ක් යන මේවායේ මිශ්‍රණයක්

(e) ද්‍රාවණවල pH අගයයන් අනුගමනය කරන පරිපාටිය වන්නේ,

(1) d < c < b < a

(2) a < b < c < d

(3) a < d < c < b

(4) b < c < d < a

(5) b < c < a < d

33. 2 mol dm⁻³ H₂SO₄ 1.0 dm³ සහ 0.2 mol dm⁻³ HCl 1.0 dm³ මිශ්‍රකර 2.0 dm³ ක ද්‍රාවණයක් ලබා ගන්නා ලදී. මෙම කුඩා කුඩා යටතේ දී H₂SO₄ පූර්ණ ලෙස විඝටනය වී ඇත්නම්, ලැබුණු ද්‍රාවණයේ H⁺ අයන සාන්ද්‍රණය වනුයේ

(1) 0.1 mol dm⁻³

(2) 0.15 mol dm⁻³

(3) 0.2 mol dm⁻³

(4) 0.3 mol dm⁻³

(5) 0.4 mol dm⁻³

34. පහත සඳහන් ඒවායින් කුමක් ඔක්සිකරණ - ඔක්සිහරණ ප්‍රතික්‍රියාවක් වේ ද?

(1) 2CrO₄²⁻ + 2H⁺ → Cr₂O₇²⁻ + H₂O

(2) CaCO₃ → CaO + CO₂

(3) N₂O₄ → 2NO₂

(4) Ca(COO)₂ → CaCO₃ + CO

(5) CO₂ + H₂O → H₂CO₃

35. ඇමොනියම් (CH₃CONH₂) සහ එතිල්ඇමින් (CH₃CH₂NH₂) වෙන් වෙන් ව හඳුනා ගැනීම සඳහා පහත දැක්වෙන පරීක්ෂා කළ යුතු ගත හැකි ද?

(1) Br₂ ජලය එකතු කිරීම.

(2) ජලීය NaOH සමග රත් කිරීම.

(3) බ්‍රෝඩ් ප්‍රතිකාරකය එකතු කිරීම.

(4) තනුක HCl සමග රත් කිරීම.

(5) ආම්ලික KMnO₄ සමග ප්‍රියම කිරීම.

36. පරිවර්තන පරමාණුක වරණාවලියෙහි බාමර ශ්‍රේණියේ විමෝචන රේඛා පහත දක්වා ඇත.

A	B	C		

A, B සහ C යන රේඛාවල වරණයන් වනුයේ පිළිවෙළින්

(1) රතු, කොළ, නිල්

(2) නිල්, කොළ, රතු

(3) කොළ, රතු, නිල්

(4) නිල්, රතු, කොළ

(5) රතු, නිල්, කොළ

37. විරූපකාරකයක් ලෙස භාවිත නොකරන්නේ පහත සඳහන් ඒවායින් කුමක් ද?

(1) NaOCl

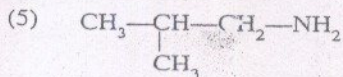
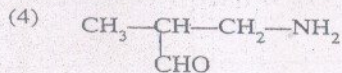
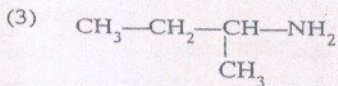
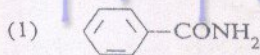
(2) KMnO₄

(3) තෙත් SO₂

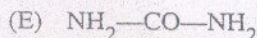
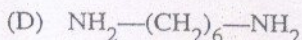
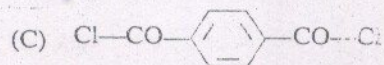
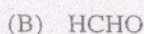
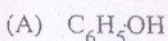
(4) Ca(OCl)₂

(5) H₂O₂

38. X නම් කාබනික සංයෝගයක් නයිට්‍රස් අම්ලය සමග ප්‍රතික්‍රියා කර Y ලබා දේ. Y සංයෝගය ආම්ලික KMnO_4 සමග ප්‍රතික්‍රියා කර Z ලබා දේ. Z සංයෝගය ආම්ලික ඇල්කොහොලය 2,4-dinitrophenylhydrazine සමග ප්‍රතික්‍රියා කර ඇම්ලි අවක්ෂේපයක් ලබා දේ. X සංයෝගය වන්නේ

39. පහත දී ඇති සංයෝග සලකන්න.

පහත දක්වන කවර සංයෝග යුගලය, තාප ස්ථිකාර්ය බහුඅවයවකයක් ලබා දෙන්නේ ද?

- (1) A සහ B (2) B සහ C (3) C සහ D (4) D සහ E (5) E සහ A

40. X නම් කාබනික සංයෝගයක් සෝඩියම් සමග විලයනය කරන ලදී. විලයන මිශ්‍රණයේ ජලීය නිස්සාරකය පහත දක්වන පරීක්ෂාවලට භාජනය කරන ලදී.

පරීක්ෂාව

- (i) තනුක HNO_3 වැඩිපුර ප්‍රමාණයක් සමග නවවා ජලීය AgNO_3 එකතු කිරීම

- (ii) සෝඩියම් නයිට්‍රේට්/ප්‍රසයිඩ් ද්‍රාවණයක් එකතු කිරීම

- (iii) ජලීය FeSO_4 එකතු කිරීම

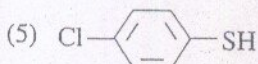
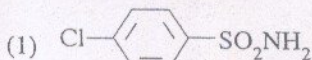
නිරීක්ෂණය

වැඩිපුර NH_4OH හි අද්‍රාව්‍ය අවක්ෂේපයක්

දම් පාට වර්ණයක්

කළු අවක්ෂේපයක්

X සංයෝගය වන්නේ

අංක 41 සිට 50 තෙක් ප්‍රශ්නවලට උපදෙස්

අංක 41 සිට 50 තෙක් වූ එක් එක් ප්‍රශ්නයේ දක්වා ඇති (a), (b), (c) සහ (d) යන ප්‍රතිචාර හතර අතරින් එකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ නිවැරදි ය. නිවැරදි ප්‍රතිචාරය/ප්‍රතිචාර කවරේ දැයි තෝරා ගන්න.

(a) සහ (b) පමණක් නිවැරදි නම් (1) මත ද

(b) සහ (c) පමණක් නිවැරදි නම් (2) මත ද

(c) සහ (d) පමණක් නිවැරදි නම් (3) මත ද

(d) සහ (a) පමණක් නිවැරදි නම් (4) මත ද

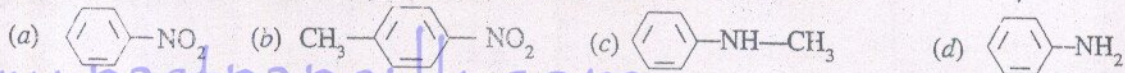
වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදි නම් (5) මත ද

උත්තර පත්‍රයෙහි දක්වන උපදෙස් පරිදි ලකුණු කරන්න.

ඉහත උපදෙස් සම්පිණ්ඩනය				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(a) සහ (b) පමණක් නිවැරදි	(b) සහ (c) පමණක් නිවැරදි	(c) සහ (d) පමණක් නිවැරදි	(d) සහ (a) පමණක් නිවැරදි	වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදි

41. පහත සඳහන් ප්‍රකාශවලින් කුමන එක/එවා සත්‍ය වේ ද?
- ඉලෙක්ට්‍රෝනවලට අංශුමය මෙන් ම තරංගමය ලක්ෂණ ද ඇත.
 - ප්‍රෝටෝනයක්, නියුට්‍රෝනයකට වඩා බරින් වැඩි ය.
 - සෑම පරමාණුවක ම ඉලෙක්ට්‍රෝන, ප්‍රෝටෝන සහ නියුට්‍රෝන ඇත.
 - සෑම අයනයක ම එක් ප්‍රෝටෝනයක්වත් ඇත.
42. පරිපූර්ණ වායුවක් සඳහා වාලන් අණුක වාද සමීකරණය $pV = \frac{1}{3} mNC^2$ වේ. පහත සඳහන් ප්‍රකාශවලින් කුමක්/කුමන ඒවා පරිපූර්ණ වායුවක් සඳහා සත්‍ය වේ ද?
- C^2 උෂ්ණත්වයෙන් ස්වායත්ත වේ.
 - උෂ්ණත්වය නියත විට C^2 නියතයකි.
 - උෂ්ණත්වය නියත විට pV නියතයකි.
 - pV මවුල ප්‍රමාණයෙන් ස්වායත්ත වේ.

43. X සංයෝගය Sn සහ සාන්ද්‍ර HCl ඔක්සිහාරකය සමග පිරියම් කරන ලදී. ප්‍රතික්‍රියා මිශ්‍රණය ජලීය NaOH යොදමින් නාෂ්ටික කරන ලදී. භාෂ්මීකරණයේ දී ලැබෙන කාබනික ඵලය වෙන් කර ගෙන, පළමුව නයිට්‍රස් අම්ලය සහ දෙවනුව 2-තැල්තෝල් සමග පිරියම් කළ විට රතු පාටට හුරු තැඹිලි පාට සායමක් ලැබුණි. X සඳහා පහත දක්වන කවර ව්‍යුහය/ව්‍යුහ ප්‍රතික්‍රියා අනුක්‍රමය හා ගැළපෙන්නේ ද?

44. තාත්වික වායු පරිපූර්ණ නොවන බවට සාක්ෂි වශයෙන් ගත හැක්කේ පහත දක්වන කුමන ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ ද?
- විවිධ තාත්වික වායුවලට වෙනස් තාපාංක ඇත.
 - සමහර තාත්වික වායු වර්ණවත් වන අතර අනෙක් ඒවා අවර්ණ වේ.
 - එක ම තත්ත්ව යටතේ විවිධ තාත්වික වායුවල ඝනත්ව වෙනස් අගයන් ගනී.
 - සමහර තාත්වික වායු එකිනෙක සමග රසායනික ලෙස ප්‍රතික්‍රියා කරයි.

45. SO_2 සහ CO_2 වෙන්කර හඳුනා ගැනීම සඳහා පහත සඳහන් ද්‍රාවණවලින් කුමක්/කුමන ඒවා භාවිත කළ නොහැකි වේ ද?
- $K_2Cr_2O_7/H^+$
 - $KMnO_4$
 - ලිම්බස් ද්‍රාවණය
 - $FeCl_3/H^+$

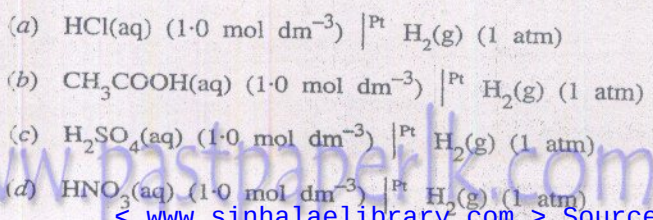
46. උෂ්ණත්වය නියතව තබා ගනිමින් ප්‍රතික්‍රියාකාරක සාන්ද්‍රණ වැඩි කළ විට ප්‍රතික්‍රියා ශීඝ්‍රතාවය වැඩි වෙන්නේ
- අණු අතර සංඝට්ටන සංඛ්‍යාව වැඩි වන නිසා ය.
 - සක්‍රියත ශක්තියට වඩා ශක්තිය ඇති අණු භාගය වැඩි වන නිසා ය.
 - සංඝට්ටනවල ශක්තිය වැඩි වන නිසා ය.
 - නිවැරදි ජ්‍යාමිතියෙන් යුතු ව සිදු වන සංඝට්ටන භාගය වැඩි වන නිසා ය.

47. $P|P^+$ සහ $Q|Q^{2+}$ යන ලෝහ/ලෝහ අයන ඉලෙක්ට්‍රෝඩ දෙකෙහි සම්මත ඉලෙක්ට්‍රෝඩ විභව පිළිවෙළින් 0.80 V සහ -0.44 V වේ. පහත ප්‍රතික්‍රියාවලින් කුමක්/කුමන ඒවා, ඉහත ඉලෙක්ට්‍රෝඩ විභව හා ගැළපේ ද?

48. තළ ලිඳක ජලය පිටතට පොම්ප කළ විගස සැහැදිලිව ඇති නමුත්, වාතයට විවෘත ව වික වේලාවක් තැබූ විට, $Fe(OH)_3$ ඇදීම නිසා දුඹුරු සහ අසැහැදිලි බවට පත් වේ. මෙම තත්ත්වය කෙරෙහි වඩාත් ම සත්‍ය වන්නේ පහත සඳහන් කුමන ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ ද?
- පීඩනය යටතේ $Fe(OH)_3$ ජලයේ ද්‍රාවණය වන නමුත්, වායුගෝලීය පීඩනයේ දී තැන්පත් වේ.
 - ලිඳට සැපයෙන ජලයේ යකඩ ඇත්තේ ප්‍රධාන වශයෙන් Fe^{2+} ලෙසට ය.
 - පොළොව යට පවතින තත්ත්ව ඔක්සිහාරක වේ.
 - $Fe(OH)_3$ හි ද්‍රාව්‍යතාවය, $Fe(OH)_2$ හි ද්‍රාව්‍යතාවයට වඩා බෙහෙවින් අඩු ය.

49. පහත සඳහන් ඒවා අතුරෙන් කුමක්/කුමන ඒවා $25^\circ C$ දී සම්මත හයිඩ්‍රජන් ඉලෙක්ට්‍රෝඩයක්/ඉලෙක්ට්‍රෝඩ ලෙස සැලකිය හැකි ද?

50. S යනු Na_2CO_3 සහ NaHCO_3 හි ජලීය ද්‍රාවණයකි. S ද්‍රාවණයෙන් 25.0 cm^3 , සමමත HCl ද්‍රාවණය 1. සමග අනුමාපනය කිරීමෙන් S හි අඩංගු Na_2CO_3 සහ NaHCO_3 වල සාන්ද්‍රණය නිර්ණය කිරීම සඳහා පහත සඳහන් සූත්‍ර ක්‍රමය / ක්‍රම යොදා ගත හැකි ද?
- දර්ශකය ලෙස පිනොල්ප්තූලින් භාවිත කිරීමෙන්
 - පළමුව මීතයිල් ඔරේන්ජ් දර්ශකය ලෙස භාවිත කර ඉන් පසු එම ද්‍රාවණයට ම පිනොල්ප්තූලින් එකතු කර තවදුරටත් අනුමාපනය කිරීමෙන්
 - පළමුව පිනොල්ප්තූලින් දර්ශකය ලෙස භාවිත කර ඉන් පසු එම ද්‍රාවණයට ම මීතයිල් ඔරේන්ජ් එක්කර තවදුරටත් අනුමාපනය කිරීමෙන්
 - දර්ශකය ලෙස පිනොල්ප්තූලින් භාවිත කර අනුමාපනයෙන් පසු S ද්‍රාවණයෙන් තවත් 25.0 cm^3 කොටසක් මීතයිල් ඔරේන්ජ් දර්ශකය එක්කර අනුමාපනය කිරීමෙන්

අංක 51 සිට 60 තෙක් ප්‍රශ්නවලට උපදෙස්

අංක 51 සිට 60 තෙක් වූ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ප්‍රකාශ දෙන බැගින් ඉදිරිපත් කර ඇත. එම ප්‍රකාශ යුගලයට හොඳින් ම ගැළපෙනුයේ පහත වගුවෙහි දක්වෙන (1), (2), (3), (4) සහ (5) යන ප්‍රතිචාරවලින් කවර ප්‍රතිචාරය දැයි තෝරා උත්තර පත්‍රයෙහි උචිත ලෙස ලකුණු කරන්න.

ප්‍රතිචාරය	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
(1)	සත්‍ය ය.	සත්‍ය වන අතර, පළමුවැන්න නිවැරදි ව පහදා දෙයි.
(2)	සත්‍ය ය.	සත්‍ය වන නමුත් පළමුවැන්න නිවැරදි ව පහදා නොදෙයි.
(3)	සත්‍ය ය.	අසත්‍ය ය.
(4)	අසත්‍ය ය.	සත්‍ය ය.
(5)	අසත්‍ය ය.	අසත්‍ය ය.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
51.	එනිල්ඇමීන් HNO_2 සමග ස්ථායී වියසෝනියම් ලවණයක් නොදේ.	HNO_2 ප්‍රතික්‍රියා කරන්නේ ඇරෝමැටික ඇමීන් සමග පමණ ය.
52.	දෙන ලද තත්ත්ව යටතේ දී උත්ප්‍රේරකයක් මගින්, යම් ප්‍රතික්‍රියාවක ඒකක කාලයක දී ලැබෙන එල ප්‍රමාණය වැඩි කරයි.	උත්ප්‍රේරක මගින් ප්‍රතික්‍රියාවේ එන්තැල්පි විචල්‍යාපය වෙනස් කරයි.
53.	CH_4 සහ CO_2 හරිතාගාර වායු වේ.	හරිතාගාර වායු යනු කාබන් අඩංගු කුඩා අණුවලින් සමන්විත වායුන් ය.
54.	එක ම උෂ්ණත්වයක දී එක ම ශීඝ්‍රතාවෙන් සිදුවන වෙනස් ප්‍රතික්‍රියා දෙකක සක්‍රියත ශක්ති සම විය යුතු ය.	ප්‍රතික්‍රියාවක ශීඝ්‍රතාවය සක්‍රියත ශක්තියට අනුලෝමව සමානුපාත වේ.
55.	ආම්ලික KMnO_4 සමග ප්‍රකාශ සක්‍රිය 2-බියුටනෝල් ප්‍රතික්‍රියා කළ විට ලැබෙන කාබනික ඵලය ප්‍රකාශ සක්‍රිය නොවේ.	කාබනික ඵලය රැසීමක මිශ්‍රණයක් වේ.
56.	ජලයෙහි ද්‍රාවණය වූ Cl_2 වායුව ද්‍රාවණය නැටවීමෙන් ඉවත් කළ හැකි ය.	ජලයෙහි Cl_2 ද්‍රාවණය වීම තාපදයක මෙන් ම ප්‍රත්‍යාවර්ත ද වේ.
57.	$\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$ රත් කළ විට අවර්ණ වේ.	විජලනයේ දී Cu^{2+} අයන Cu^+ අයන බවට ඔක්සිකරණය වේ.
58.	ICl_4^- අයනය වතුෂ්ණලීය වේ.	ICl_4^- හි අයඩීන් පරමාණුව වටා විකර්ෂණ ඒකක හතරක් ඇත.
59.	NH_4^+ අයනයේ එක් N-H බන්ධනයක ලක්ෂණ අනෙක් N-H බන්ධන තුනේ ලක්ෂණවලට වඩා වෙනස් වේ.	NH_4^+ අයනයේ එක් N-H බන්ධනයක් දූෂක බන්ධනයක් (සංගත බන්ධනයක්) ලෙස හඳුනාගත හැකි ය.
60.	පීස්ට් මගින් ග්ලූකෝස් පැසවීමේ දී ග්ලූකෝස් ($\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$) අණුවේ සමහර කාබන් පරමාණු ඔක්සිකරණය වන අතර තවත් ඒවා ඔක්සිකරණය වේ.	ග්ලූකෝස් පැසවීමේ රසායනික ඵල ලෙස ලැබෙන්නේ CO_2 සහ $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$ ය.

65942

සියලුම අයිතිවාසිකම් ඇවිරිණි
[All Rights Reserved]

www.pastpaperlk.com

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
Department of Examinations, Sri Lanka
02 S II
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2005 අප්‍රේල්
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர(உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2005 ஏப்பிரல்
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, April 2005
රසායන විද්‍යාව II
இரசாயனவியல் II
Chemistry II
පැය තුනයි
மூன்று மணித்தியாலம்
Three hours

* මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා ආවර්තිතා විලවක් ඇතුළු පිටුවෙහි පාසයා ඇත.

* ගණිත යන්ත්‍ර භාවිතයට ඉඩ දෙනු නොලැබේ.

□ A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

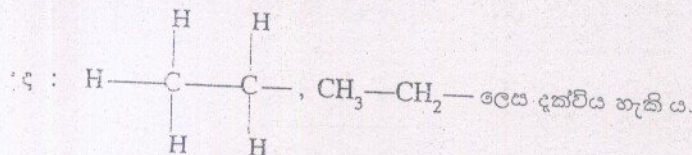
(පිටු 02-08-කි.)

සියලු ම ප්‍රශ්නවලට උත්තර සපයන්න.

ලෙඩ් උත්තර එක් එක් ප්‍රශ්නයට පහතින් ඉඩ සලසා ඇති කැන්වර් ලිය යුතු ය. මේ ඉඩ ප්‍රමාණය උත්තර ලිවීමට ප්‍රමාණවත් බව ද දීර්ඝ උත්තර බලාපොරොත්තු නොවන බව ද සලකන්න.

සැ. සු. : උපදෙස් කොටුව

ප්‍රශ්න අංක 3 සහ 4 ට උත්තර සැපයීමේ දී ඇල්කයිල් කාණ්ඩ ආකාරයකින් නිරූපණය කළ හැකිය.

□ B කොටස සහ C කොටස - රචනා

(පිටු 09-14)

එක් එක් කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකකට වඩා තෝරා නොගනිමින් ප්‍රශ්න හතරකට උත්තර සපයන්න. මේ සඳහා සපයනු ලබන කඩදාසි පාවිච්චි කරන්න.

සෑහුරු ප්‍රශ්න පත්‍රයට නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A, B සහ C කොටස්වලට උත්තර A කොටස මුලින් තිබෙන පරිදි එක් උත්තර පත්‍රයක් වන සේ අමුණා විභාග ශාලාට පිහිටි භාර දෙන්න.

ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි B සහ C කොටස් පමණක් විභාගශාලාවෙන් පිටතට ගෙන යා හැකි ය.

සාර්වත්‍ර වායු නියතය, $R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$
ඇවගාඩ්රෝ නියතය, $N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$

විභාග අංකය :

පරීක්ෂකගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පමණි

කොටස	ප්‍රශ්න අංක	ලැබූ ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
B	6	
	7	
	8	
C	9	
	10	
	එකතුව	
ප්‍රතිශතය		
අවසාන ලකුණු		
ඉලක්කමෙන් අනුරික්		
සංකේත අංක		
උත්තර පත්‍ර පරීක්ෂක		
ලකුණු පරීක්ෂා කළේ		1.
		2.
අධීක්ෂණය		

[දෙවැනි පිටුව බලන්න.

65942

2 (02) රසායන විද්‍යාව II
දශම.ක. (උපද්‍ර) 2005

විභාග අංකය :

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

ප්‍රශ්න හතරට ම උත්තර සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා නියමිත ලකුණු ප්‍රමාණය 10 කි.)

03 සිංහල
සිංහල
හෝ ලිංගික
ලිංග
ලිංගිකවරුන්
ලිංග පමණි.

1. (a) මේ යමග දී ඇති ලැයිස්තුවෙන් තෝරාගත් සංයෝගයක් යොදා හිස්තැන් පිරවීමෙන් පහත දී ඇති එක් එක් ප්‍රකාශය සම්පූර්ණ කරන්න.

BCl_3 , PCl_5 , Cl_2O_7 , N_2O_5 , SiO_2 , HF , HI , HCl , H_2S , H_2O

- (i) වඩාත් ම ආම්ලික ඔක්සයිඩය වන්නේ.....
(ii) ජලීය ද්‍රාවණයේ දී වැඩි ම ආම්ලිකතාවක් දක්වන හයිඩ්‍රජන් හේලයිඩය වන්නේ.....

- (iii) වැඩි ම ද්‍රවාංකය ඇති සංයෝගය වන්නේ

- (iv) උෂ්ණත්ව හයිඩ්‍රජන් බන්ධන සාදන සංයෝගය වන්නේ

- (v) ප්‍රවීණ අම්ලයක් ලෙස ක්‍රියා කිරීමට වඩාත් ම ඉඩ ඇති සංයෝගය වන්නේ.....

- (vi) සංඛ්‍යාත්මකව වැඩි ම ඔක්සිකරණ අංකය දක්වන මූලද්‍රව්‍යය සහිත සංයෝගය වන්නේ.....

(ලකුණු 3.6 යි)

- (b) X යනු කාමර උෂ්ණත්වයේ දී විද්‍යුත්විරාම ඔක්සයිඩ් (D_2O) සමග ප්‍රතික්‍රියා නොකරන, අන්තරික නොවන මූලද්‍රව්‍යයකි. X හි හයිඩ්‍රොක්සයිඩය උණුසුම් නොවන නමුත් භාස්මික ගුණ පෙන්වයි. X හි සල්ෆේටය ජලයේ ඉතා ද්‍රාව්‍ය ය.

- (i) X හඳුනාගන්න.

- (ii) X වාතයේ දහනය කළ විට සිදුවන ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුළිත රසායනික සමීකරණ දෙන්න.

(ලකුණු 3.4 යි)

- (c) A, B, C සහ D යනු අන්තරික නොවන, පරමාණුක ක්‍රමාංක පිළිවෙලින් Z, Z+1, Z+2 සහ Z+3 වන, මූලද්‍රව්‍යය හතරකි. මේවා අතරින් වැඩි ම පළමු අයනීකරණ ශක්තිය ඇත්තේ C වලට ය. පහත එක් එක් අවස්ථාවට ගැළපෙන පරිදි C පිහිටිය යුත්තේ ආවර්තිතා වගුවේ කුමන කාණ්ඩයේ දැයි දක්වන්න.

- (i) D හි පරමාණුක අරය C හි පරමාණුක අරයට වඩා අඩු නම්,

- (ii) D හි පරමාණුක අරය, C හි පරමාණුක අරයට වඩා වැඩි නම්,

(ලකුණු 3.0 යි)

මේ පිටුව
හිමිවන
නො වේ.
මෙය
පරීක්ෂකවරයා
සඳහා පමණි.

2. (a) Y යනු Na, S, H සහ O පමණක් අඩංගු සජල ලවණයකි. එහි ස්කන්ධය අනුව 18.5 % Na, 25.8% S සහ 4.0% H අඩංගු වේ. මෙම සංයෝගයේ H පවතින්නේ H_2O ලෙස පමණි.

(Na = 23.0, S = 32.0, H = 1.0, O = 16.0)

- (i) Y හි ආන්තරික සූත්‍රය නිර්ණය කරන්න.

(ලකුණු 2.5 යි)

- (ii) Y හි සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය 248 නම් එහි අණුක අපෝහනය කරන්න.

(ලකුණු 0.6 යි)

- (iii) Y ලවණයෙහි ආනායනයේ ව්‍යුහය අඳින්න.

(ලකුණු 1.0 යි)

- (iv) Y සඳහා භාවිත කරන සාමාන්‍ය නමක් දෙන්න.

(ලකුණු 0.3 යි)

- (v) Y හි ප්‍රයෝජන දෙකක් දෙන්න.

(ලකුණු 0.6 යි)

[ගතවැඩි පිටුව බලන්න.

3 (12) රසායන විද්‍යාව II

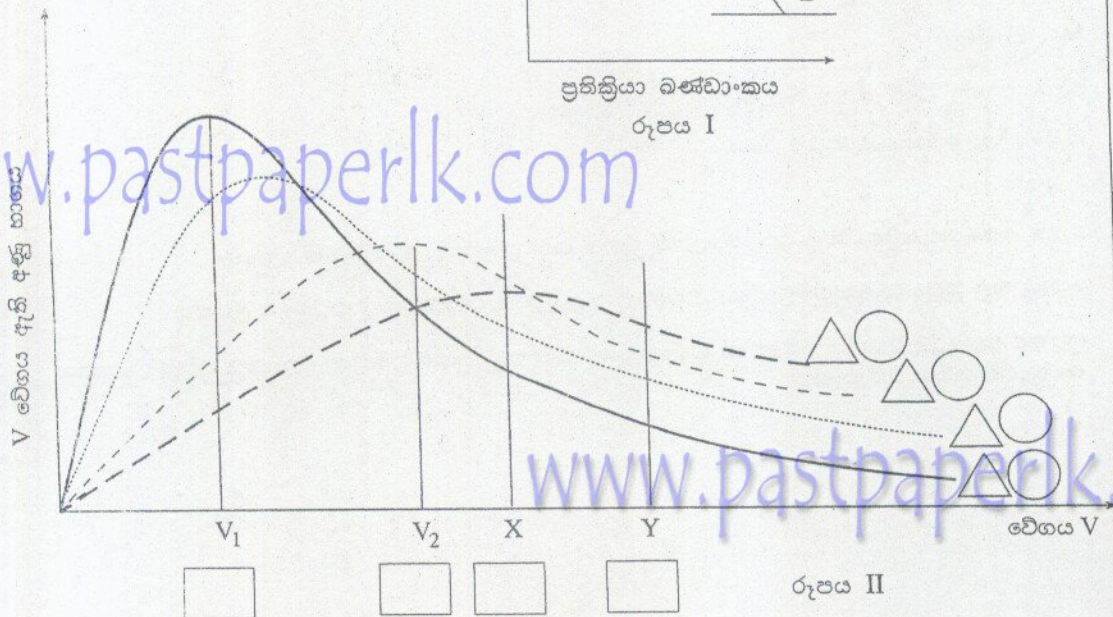
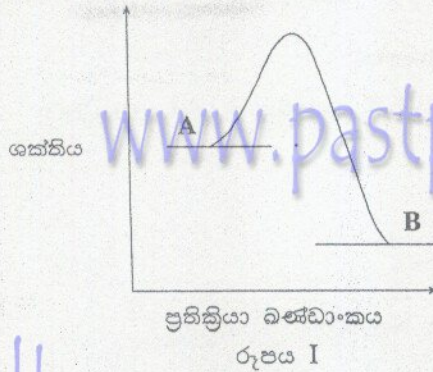
ප්‍රශ්න.ක. (ප.පෙ) 2005

-4-

විභාග අංකය :

මේ සිරුරේ
සියලුම
රූප ඡායාරූප
ලබා
රා.ක.පෙ.ව.ව.ව.
සඳහා පමණි.

- (b) $2A(g) \rightleftharpoons B(g)$ යන ප්‍රතිවර්තා ප්‍රතික්‍රියාව 100°C ට ඉහළ උෂ්ණත්වවල දී සමතුලිතතාවයට එළඹේ. I වැනි රූප සටහනෙහි ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවේ සක්‍රියන ශක්ති වක්‍රය දක්වේ. II වැනි රූප සටහනෙන් දක්වෙන්නේ T_1 සහ T_2 යන උෂ්ණත්වවල දී, A සහ B යන අණුවල මැක්ස්වෙල්-බෝල්ට්ස්මාන් වේග ව්‍යාප්තීන් වේ. මෙහි $T_2 > T_1 > 100^\circ\text{C}$ වේ.

- (i) I වැනි රූප සටහනෙහි සිරස් රේඛා ඇඳීමෙන් ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේ සක්‍රියන ශක්තිය, F සහ ආපසු ප්‍රතික්‍රියාවේ සක්‍රියන ශක්තිය, R යන මේවා දක්වන්න. ඒවා F සහ R යනුවෙන් නම් කරන්න.

- (ii) පහත ප්‍රකාශයේ ඇති නුසුදුසු වචන කපා හරින්න.

“ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාව තාප අවශෝෂක / තාපදායක වන අතර එහි එන්තැල්පි විපර්යාසය ඍණ/ධන වේ.”

- (iii) II වැනි රූප සටහනෙහි X සහ Y වලින් දක්වෙන්නේ එක් එක් සක්‍රියන ශක්තියට සමාන ශක්තියෙන් යුත් අණුවල වේග වේ. X සහ Y යන මේවාට අනුරූප වන සක්‍රියන ශක්ති, රූප සටහනෙහි X සහ Y වලට යටින් ඇති අදාළ කොටු තුළ F සහ R ලිවීමෙන් හඳුන්වා දෙන්න.

- (iv) II වැනි රූප සටහනෙහි V_1 සහ V_2 යනු එක ම උෂ්ණත්වයේ දී, අණු දෙවර්ගයෙහි මධ්‍යන්‍ය වේග වේ. මධ්‍යන්‍ය අණුක වේගය, අණුක ස්කන්ධයට ප්‍රතිලෝමව සමානුපාත වේ. V_1 සහ V_2 අනුරූප වන්නේ කුමන අණු වර්ගයට ද යන්න රූප සටහනෙහි V_1 සහ V_2 වලට යටින් ඇති අදාළ කොටු තුළ A සහ B ලිවීමෙන් දක්වන්න.

- (v) මේ අනුව, II වැනි රූප සටහනෙහි එක් එක් වක්‍රය කෙළවර දක්වන අදාළ ත්‍රිකෝණ තුළ A සහ B ලිවීමෙන් ද, ඒවාට සමීපව ඇති අදාළ වෘත්ත තුළ T_1 සහ T_2 ලිවීමෙන් ද, එම වේග ව්‍යාප්ති හඳුන්වා දෙන්න.

- (vi) පහත ප්‍රකාශවල ඇති නුසුදුසු වචන කපා හරින්න.

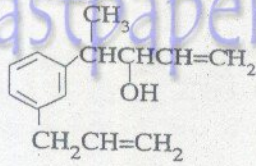
“ T_1 උෂ්ණත්වයේ A හි සමතුලිත සාන්ද්‍රණය, T_2 උෂ්ණත්වයේ එම අගයට වඩා වැඩි/අඩු වේ.”

“ T_1 උෂ්ණත්වයේ B හි සමතුලිත සාන්ද්‍රණය, T_2 උෂ්ණත්වයේ එම අගයට වඩා වැඩි/අඩු වේ.”

උෂ්ණත්වය T_1 සිට T_2 දක්වා වැඩි කළ විට ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේ ශීඝ්‍රතාවය වැඩි/අඩු වන අතර, පසුපස ප්‍රතික්‍රියාවේ ශීඝ්‍රතාවය වැඩි/අඩු වේ.”

3. ප්‍රතික්‍රියා සඳහා පහත සඳහන් ලැයිස්තුවෙන් තෝරාගත් සුදුසු ප්‍රතිකාරක සහ ද්‍රාවක පමණක් භාවිත කරමින් ඔබ පහත දැක්වෙන සංයෝගය සංශ්ලේෂණය කරන අයුරු පෙන්වන්න.

මේ සිරුර
බිඳවන
නො ලියවන.
මෙය
පරික්ෂණයට
ගලවා පරීක්ෂ.

ප්‍රතිකාරක සහ ද්‍රාවක ලැයිස්තුව :

ඇසිටොයිනෝන් ($C_6H_5COCH_3$), ප්‍රොපිනල් ($CH_2=CHCHO$)

$AlCl_3$, PCl_5 , Cl_2 , I_2

$NaBH_4$, $KMnO_4$, Ag_2O

Mg , $Zn(Hg)$

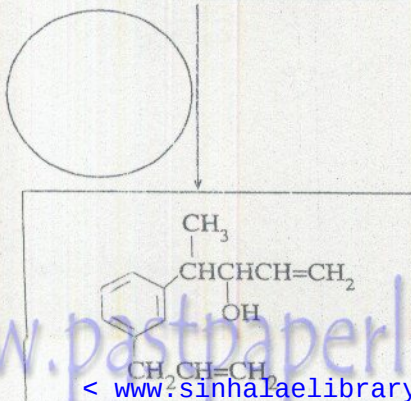
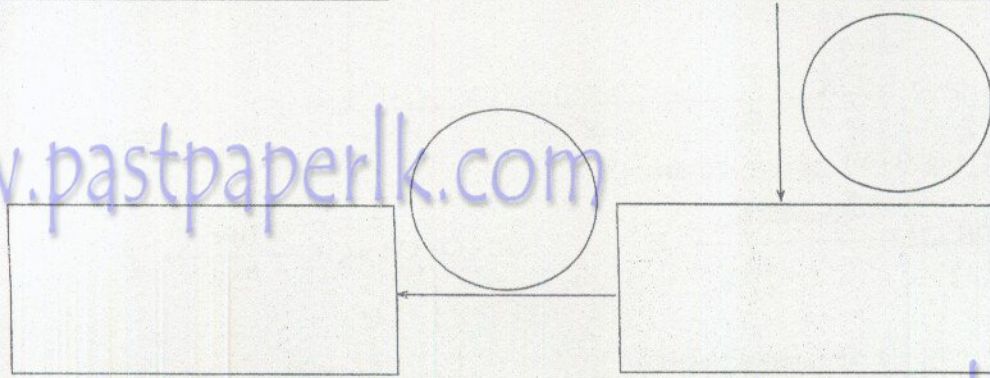
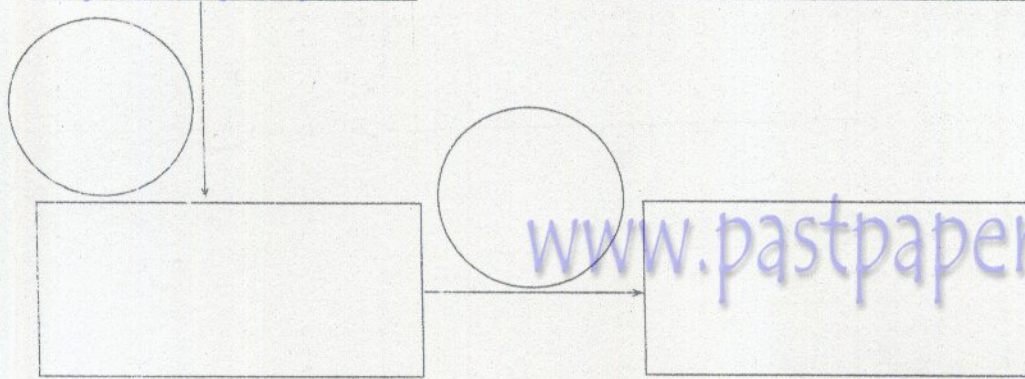
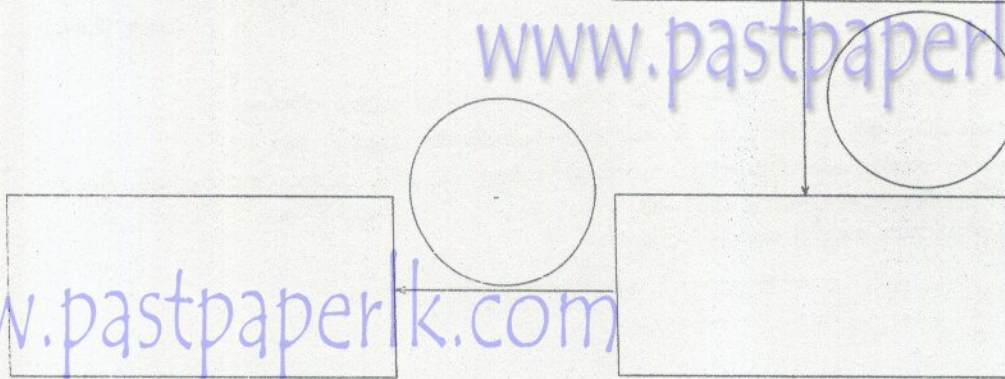
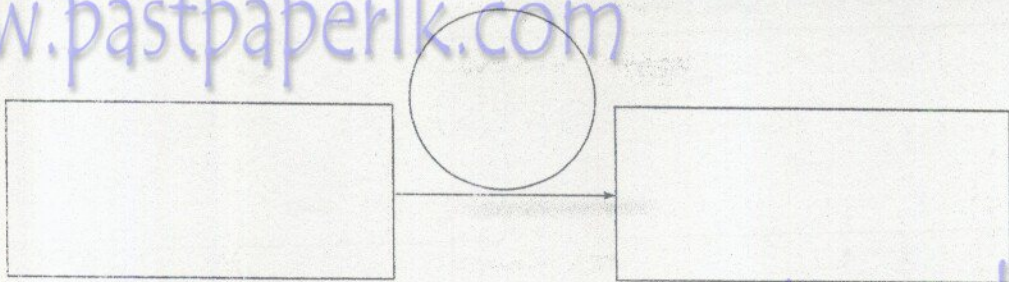
ජලය, සාන්ද්‍ර HCl , ජලීය $NaOH$

ඇසිටෝන්, එතනෝල්, විසිදි ඊතර

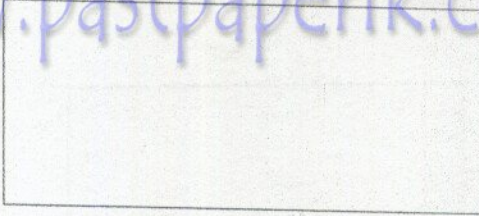
සැලකිය යුතුයි :

- පහත දැක්වෙන පටිපාටිවල එක් ඊතලයක් මගින් තනි ප්‍රතික්‍රියාවක් පමණක් දක්වේ.
- කොටු තුළ සුදුසු සංයෝගවල ව්‍යුහ ද වෘත්ත තුළ අවශ්‍ය ප්‍රතිකාරක / ද්‍රාවණ ද ලියන්න.
- උත්තර පත්‍රයේ පටිපාටිය සම්පූර්ණ කිරීමට පෙර වැඩ කඩදසියක ප්‍රතික්‍රියා අනුක්‍රමය නිවැරදි ව සකස් කරගැනීම උචිත විය හැකිය.

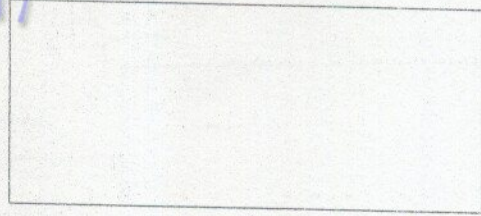
මේ සිරා
කිරීම
සහ මුද්‍රණ
මා
පිටු කිරීමට
මගේ මම.

4. (a) A සහ B යනු එක් එක් සංයෝගයේ sp^3 මූලාශ්‍රණයට භාජනය වූ කාබන් පරමාණු දෙකක් ද sp^2 මූලාශ්‍රණයට භාජනය වූ කාබන් පරමාණු දෙකක් ද sp මූලාශ්‍රණයට භාජනය වූ කාබන් පරමාණු දෙකක් ද බැගින් අඩංගු සමාවයවික හයිඩ්රොකාබන දෙකකි. A ප්‍රකාශ සමාවයවිකතාව පෙන්නුම් කරන අතර B ජ්‍යාමිතික සමාවයවිකතාව පෙන්නුම් කරයි. A සහ B යන මේවා සඳහා නිශ්චය හැකි එක් ව්‍යුහයක් බැගින් පහත සඳහන් කොටුවේ ලියන්න.

A

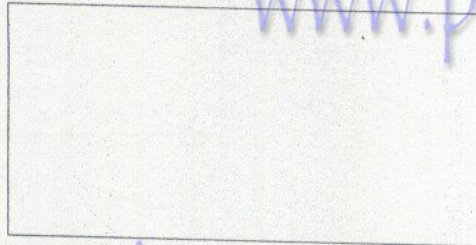
B

- (b) අණුක සූත්‍රය $C_9H_{12}O$ වන X නම් සංයෝගයක් (ලකුණු 2.0 යි)
- උණු ආම්ලික $KMnO_4$ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර බෙන්සොයික් අම්ලය ලබා දේ.
 - යෝඩියම් සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර Y නම් අවරණ නිර්ගතධ වායුවක් ලබා දේ.
 - සාන්ද්‍ර හයිඩ්රොක්සලෝරික් අම්ලය සහ සින්ක් ක්ලෝරයිඩ් සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර වළාමය (cloudy) අවක්ෂේපයක් ක්ෂණික වී ලබා දේ.
- X හි ව්‍යුහය පහත සඳහන් කොටුවේ ලියන්න.

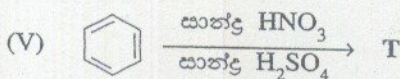
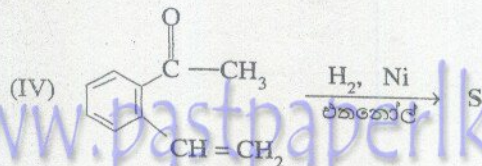
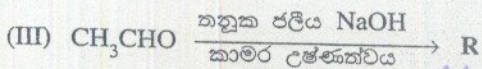
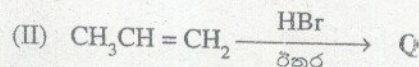
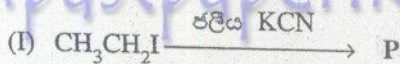
X

Y වායුව පහත සඳහන් කොටුවේ හඳුන්වා දෙන්න.

Y

- (c) පහත දී ඇති (I - V) ප්‍රතික්‍රියා සලකන්න.

[අවශ්‍ය පිටුව බලන්න.

(i) ඉහත දක්වන (I) - (V) ප්‍රතික්‍රියාවල ප්‍රධාන එල පිළිවෙළින් P, Q, R, S සහ T වේ.
එබැවින් ව්‍යුහ අදාළ කොටුවල ලියන්න.

P

Q

R

S

T

(ii) ඉහත දක්වන එක් එක් ප්‍රතික්‍රියාවේ යන්ත්‍රණ වර්ගය,

ඉලෙක්ට්‍රොපිලික ආකලනයක් (A_E) ද

ඉලෙක්ට්‍රොපිලික ආදේශයක් (S_E) ද

නියුක්ලියොපිලික ආකලනයක් (A_N) ද

නියුක්ලියොපිලික ආදේශයක් (S_N) ද

වෙනත් යන්ත්‍රණයක් (M_O) ද

යන වග, පහත දක්වන වගුවේ දෙවැනි තීරුවේ අදාළ කොටුවල A_E, S_E, A_N, S_N හෝ M_O ලෙස
ලියා දක්වන්න.

තව ද ඉලෙක්ට්‍රොපිලික ප්‍රතික්‍රියාවල ඉලෙක්ට්‍රොපිලික නියුක්ලියොපිලික ප්‍රතික්‍රියාවල
නියුක්ලියොපිලික අදාළ කොටුවල ලියා දක්වන්න.

ප්‍රතික්‍රියා අංකය	යන්ත්‍රණ වර්ගය (A_E, S_E, A_N, S_N හෝ M_O)	ඉලෙක්ට්‍රොපිලික (ඉලෙක්ට්‍රොපිලික ප්‍රතික්‍රියාවල දී)	නියුක්ලියොපිලික (නියුක්ලියොපිලික ප්‍රතික්‍රියාවල දී)
I			
II			
III			
IV			
V			

(iii) (V) වන ප්‍රතික්‍රියාවේ අතරමැදියෙහි ව්‍යුහය ලියන්න.

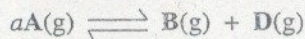
Department of Examinations, Sri Lanka දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව Department of Examinations, Sri Lanka		
02 S II		
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2005 අප්‍රේල් கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர(உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2005 ஏப்பிரல் General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, April 2005		
ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் Department of Examinations, Sri Lanka	රසායන විද්‍යාව II இரசாயனவியல் II Chemistry II	ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் Department of Examinations, Sri Lanka

B කොටස - රචනා

* ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් උත්තර සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 15 බැගින් ලැබේ.)

5. (a) කොටසට සහ (b) සහ (c) කොටස්වලින් එකකට පමණක් උත්තර සපයන්න.

(a) A(g), 400 K ට ඉහළ උෂ්ණත්වවල දී, B(g) සහ D(g) වලට විඝටනය වී පහත දැක්වෙන සමතුලිතය බව දේ.

(i) ඉහත සමතුලිතතාව සඳහා K_c සහ K_p යන සමතුලිතතා නියතවල සංඛ්‍යාත්මක අගයයන් එක සඳහා වේ. මෙම ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා K_c සහ K_p වල අර්ථ දැක්වීම් වලින් ආරම්භ කරමින්, ඉහත රසායනික සමීකරණයෙහි 'a' නම් සංතුලන සංගුණකයෙහි අගය 2 බව පෙන්වන්න.

(ii) 500 K දී, A, B සහ D යන වායුවල එක්තරා සමතුලිත මිශ්‍රණයක, එම වායුවල ආංශික පීඩන පිළිවෙලින් පහත දී ඇත.

$$p_A = 2 \times 10^5 \text{ Pa}, \quad p_B = 8 \times 10^5 \text{ Pa} \quad \text{සහ} \quad p_D = 2 \times 10^5 \text{ Pa}.$$

ඉහත සමතුලිතතාව සඳහා 500 K දී K_p ගණනය කරන්න.

(iii) පරිමාව 4.157 m^3 වන දෘඪ බඳුනක්, 27°C දී පවතින A(g) වලින් පමණක් පිරී ඇත. මෙම තත්ත්ව යටතේ එම වායුවේ පීඩනය X වේ. බඳුන සහ අන්තර්ගත දෑ 500 K දක්වා රත් කොට, පද්ධතියට එම උෂ්ණත්වයේ දී සමතුලිතතාවයට එළඹීමට ඉඩ දුන් විට, භාජනය තුළ මුළු පීඩනය Y වන අතර, එහි B හි ආංශික පීඩනය Z වේ. රත් කිරීමේ දී බඳුනෙහි පරිමාව වෙනස් නොවන බව උපකල්පනය කරමින්,

$$Y = \frac{5}{2}Z \quad \text{සහ} \quad \frac{Y}{X} = \frac{5}{3} \quad \text{යන බව පෙන්වන්න.}$$

මෙ කළ යම් උපකල්පන වේ නම් ඒවා සඳහන් කරන්න.

Y හි අගය $3 \times 10^5 \text{ Pa}$ වේ නම්, X සහ Z හි අගයන් ගණනය කරන්න.

(iv) $Y = 8 \times 10^5 \text{ Pa}$ වන ඉහත (iii) හි සමතුලිත පද්ධතියට A හි මවුල n එක් කොට, එම පද්ධතියට නැවත 500 K දී සමතුලිතතාවයට එළඹීමට ඉඩ දෙන ලදී. මෙවිට බඳුන තුළ මුළු පීඩනය $2.5 \times 10^6 \text{ Pa}$ විය. n හි අගය සහ නව සමතුලිත තත්ත්ව යටතේ, A(g), B(g) සහ D(g), යන මේවායේ ආංශික පීඩන ගණනය කරන්න. (ලකුණු 8.0 යි)

(b) පහත දැක්වෙන (i) සිට (vii) තෙක් එක් එක් ප්‍රකාශයට අදාළ ක්‍රියාවලි සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණ ලියන්න.

(i) බ්‍රෝමීන්හි සම්මත ඉලෙක්ට්‍රෝන ලබා ගැනීමේ එන්තැල්පිය (electron gain enthalpy), $\Delta H_{EA}^\ominus$, $-328.0 \text{ kJ mol}^{-1}$ වේ.

(ii) $\text{MgCl}_2(\text{s})$ හි සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පිය, $\Delta H_f^\ominus$, $-641.0 \text{ kJ mol}^{-1}$ වේ.

(iii) $\text{C}_2\text{H}_4\text{COOH}$ සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පිය, $\Delta H_f^\ominus$, $-1380.0 \text{ kJ mol}^{-1}$ වේ.

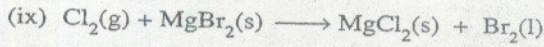
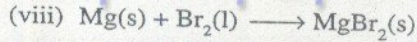
(iv) Mg හි සම්මත පළමු අයනීකරණ එන්තැල්පිය, $\Delta H_{I1}^\ominus$ සහ දෙවැනි අයනීකරණ එන්තැල්පිය, $\Delta H_{I2}^\ominus$ පිළිවෙලින් $737.0 \text{ kJ mol}^{-1}$ සහ $1451.0 \text{ kJ mol}^{-1}$ වේ.

(v) Mg හි සම්මත තුකරණ (atomisation) එන්තැල්පිය, $\Delta H_A^\ominus$, $148.0 \text{ kJ mol}^{-1}$ වේ.

(vi) $\text{MgBr}_2(\text{s})$ හි සම්මත දැලිස් එන්තැල්පිය, $\Delta H_L^\ominus$, $-2440.0 \text{ kJ mol}^{-1}$ වේ.

(vii) Br_2 හි සම්මත බන්ධන විඝටන එන්තැල්පිය, $\Delta H_D^\ominus$, $193.0 \text{ kJ mol}^{-1}$ වේ.

ක්රෝමීන් හි සම්මත අවස්ථාව, $\text{Br}_2(\text{l})$ වන අතර, එහි සම්මත වාෂ්පීකරණ එන්තැල්පිය, $\Delta H_{\text{vap}}^\ominus$, 15.0 kJ mol^{-1} වේ. පහත සඳහන් (viii) සහ (ix) ප්‍රතික්‍රියාවල සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාස ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 7.0 ය)

(c) සංවෘත බඳුනක් තුළ, A, B සහ C යන වාෂ්පශීලී ද්‍රවවල ද්‍රාවණයක්, A, B සහ C අණු පමණක් අන්තර්ගත වාෂ්ප කලාපයක් සමඟ Q යන උෂ්ණත්වයේ දී සමතුලිතව පවතී. වාෂ්ප කලාපයෙහි මුළු වාෂ්ප පීඩනය H වේ. වායු කලාපයෙහි අණු අතර අන්තර් ක්‍රියා නොමැති අතර, ද්‍රව කලාපයෙහි අණු අතර බල මූලධර්ම ම ඵලදායී වේ.

ඉහත පද්ධතියේ සහ සංශුද්ධ සංරචකවල තෝරාගත් ගුණ පහත වගුවෙහි දක්වේ.

සංයෝගය	සංශුද්ධ ද්‍රව්‍ය		ද්‍රව කලාපය		වායු කලාපය	
	වාෂ්ප පීඩනය	සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය	අණු සංඛ්‍යාව	මවුල සංඛ්‍යාව	අණු සංඛ්‍යාව	මවුල සංඛ්‍යාව
A	H/2	L	a	b	a/3	b
B		M	2a			
C		N		3b		

මෙම ප්‍රශ්නයෙහි දී ඇති සංකේත මිස වෙන සංකේත කිසිවක් භාවිත නොකර පහත දෑ සඳහා ප්‍රකාශන ලියා ඒවා හැකි තරම් දුරට සුළු කරන්න.

- ඇවගාඩරෝ අංකය, N_A ,
- ද්‍රව කලාපයෙහි ඇති B මවුල ප්‍රමාණය, q,
- ද්‍රව කලාපයෙහි ඇති C අණු සංඛ්‍යාව, c,
- ද්‍රව කලාපයෙහි A, B සහ C යන මේවායේ මවුල භාග,
- වායු කලාපයෙහි B හි ආංශික පීඩනය,
- වායු කලාපයෙහි ඇති මුළු මවුල සංඛ්‍යාව, T,
- වායු කලාපයෙහි A, B සහ C යන මේවායේ මවුල භාග,
- වායු කලාපයෙහි A සහ C යන මේවායේ ආංශික පීඩන
- වායු නියතය R නම්, වායු කලාපයෙහි පරිමාව, G
- වායු කලාපයෙහි A අණුවල වර්ගමධ්‍යන්‍ය වේගය, $\overline{C_A^2}$.

(සැසු මෙම ප්‍රශ්නයෙහි දී ඇති සංකේත හැර වෙනත් සංකේතයන් ඔබගේ උත්තරයට ඇතුළත් වේ නම්, එම උත්තරයට ලකුණු දෙනු නොලැබේ.)

(ලකුණු 7.0 ය)

[එකතුවෙහි පිටුව බලන්න

6. සියලු ම කොටස්වලට දත්තර සපයන්න

(a) සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය 125 ක් වන X නම් කෘමිරසායනික ද්‍රව්‍යය මගින් ගමක භූගත ජලය දූෂණය වීම පරීක්ෂණයට භාජනය කරන ශිෂ්‍ය ව්‍යාපෘතියක් සඳහා යොදා ගනු ලැබූ ක්‍රම විධියක් පහත දක්වේ.

- (I) X හි 90.0 ppm අඩංගු ජලීය ද්‍රාවණයක 500 cm^3 වන පරිමාවක්, 100.0 cm^3 වන ඊතර් පරිමාවක් සමඟ හොඳින් සොලවා, ස්තර දෙකට 25°C දී සමතුලිතතාවයට එළඹීමට ඉඩ දෙන ලදී. ඉන් පසු ඊතර් ස්තරය වෙන් කොට ඊතර් මුදුම්නින් ම ඉවත්වන තෙක් වාෂ්පීකරණය කරන ලදී. එවිට X හි 40.0 mg අඩංගු ශේෂයක් ලැබිණ.
- (II) X ද්‍රාවණයේ 500.0 cm^3 වෙනුවට පිඳකින් ලබාගත් ජලය 1000.0 cm^3 ක් යොදමින් ඉහත (I) වැනි පරීක්ෂණය නැවත සිදු කරන ලදී. මෙසේ ලැබුණු ශේෂයේ X හි 43.2 mg අඩංගු විය.
- (III) ඉහත ළිං ජලයෙන් 2000.0 cm^3 ක් අඹරන ලද රතු ගඩොල් කුඩු 100.0 g සමඟ මිනිත්තු 30 ක් සොලවන ලදී. ඉන්පසු පෙරිමෙන් ගඩොල් කුඩු ඉවත් කෙරිණ. X ද්‍රාවණයේ 500.0 cm^3 වෙනුවට, මෙම පෙරනයෙන් 1000.0 cm^3 ක් යොදා ගනිමින් (I) වැනි පරීක්ෂණය නැවත සිදුකරන ලදී. මෙවිට ලැබුණු ශේෂයෙහි X හි 6.0 mg අඩංගු විය.

(i) කෙළින්ම ප්‍රිදෙන් ගත් ජලය සහ එම ජලය ගඩොල් කුඩු සමඟ පිරියම් කොට ලද පෙරනය, යන මේවාගේ අඩංගු X, වෙන් වෙන් ම ppm වලින් සහ mol dm^{-2} වලින් ගණනය කරන්න.

($1 \text{ ppm} = 1 \text{ mg dm}^{-3}$)

- (ii) ඉහත (III) වැනි පරීක්ෂණයෙහි නිරීක්ෂණ, හේතු දක්වමින් පහද දෙන්න.
- (iii) ඉහත පරීක්ෂණවල, ප්‍රතිඵල, ගමෙහි භූගත ජලයේ ගුණාත්මකභාවය සම්බන්ධව වඩාත් විශ්වාසනීය ලෙස සහ පුළුල්ව යොදා ගත හැකි වීම සඳහා අවශ්‍යවන අමතර මිනුම් මොනවා ද?
- (iv) ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ (WHO) නිර්දේශ අනුව පානීය ජලයේ නිශ්චය හැකි උපරිම X අන්තර්ගත ප්‍රමාණය 9.0 ppm වේ. ඉහත ළිං ජලය මෙම WHO නිර්දේශයට අනුකූල වන සේ පිළියෙල කර ගැන්මට, ඉහත ක්‍රමවිධිය මත පදනම් වූ ක්‍රමයක් යෝජනා කරන්න. (ලකුණු 8.0 යි)

(b) සියලුම ව අඹරාගත් Al, Zn සහ Mg යන ලෝහ මිශ්‍ර කිරීමෙන් ශිෂ්‍යයෙකු විසින් P, Q සහ R යන එක් එක් මිශ්‍රණවල 100.0 g බැගින් පිළියෙල කරන ලදී. මෙම එක් එක් මිශ්‍රණය සඳහා යොදාගත් ලෝහ ස්කන්ධ පහත වගුවෙහි දක් වේ.

මිශ්‍රණය	ලෝහ ස්කන්ධය / g			මුළු ස්කන්ධය / g
	Al	Zn	Mg	
P	21.6	13.0	65.4	100.0
Q	27.0	52.0	21.0	100.0
R	32.4	65.0	2.6	100.0

(Al = 27.0, Zn = 65.0, Mg = 24.0)

එසේ වුව ද, මෙම මිශ්‍රණ හඳුනා ගත හැකි සේ නම්කිරීමට ශිෂ්‍යයාට අතපසු වූ අතර, ඒවා පෙනුමෙන් හඳුනාගත නොහැක. මෙම මිශ්‍රණවල 1.0 g බැගින් නියැදි මට්ට සපයා ඇත. පහත දැක්වෙන දෑ පමණක් භාවිත කරමින් මෙම මිශ්‍රණ එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනාගන්නා අන්දම, අවශ්‍ය ගණනය කිරීම් සහිත ව දක්වන්න.

0.2 mol dm^{-3} HCl ද්‍රාවණය

එකසමාන හිස් බෝතල් තුනක්

විවෘත කෙළවර, බෝතල්වල කට වටා තදින් සවි කළ හැකි එක සමාන බැලුම් තුනක්

මබ යොදා ගන්නා යම් ප්‍රතික්‍රියා වේ නම්, ඒවා සඳහා තුළිත සමීකරණ ලියන්න.

(ලකුණු 7.0 යි)

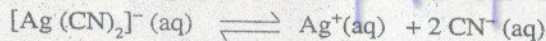
7. සියලු ම කොටස්වලට උත්තර සපයන්න.

(a) A යනු AgCl හි සන්තෘප්ත ජලීය ද්‍රාවණයක් වන අතර. B යනු AgCl වලින් සන්තෘප්ත, 0.1 mol dm^{-3} NaCl ජලීය ද්‍රාවණයකි.

25°C දී AgCl හි ද්‍රාව්‍යතා ගුණිතය $= 1 \times 10^{-10} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$

(Ag = 107.0, Cl = 35.5)

- 25°C දී A සහ B යන එක් එක් ද්‍රාවණයේ $\text{Ag}^+(\text{aq})$ සාන්ද්‍රණය සහ mg dm^{-3} වලින් AgCl හි ද්‍රාව්‍යතාව යන මේවා ගණනය කරන්න.
- A සහ B යන ද්‍රාවණ දෙකෙන් එකක් යොදා ගනිමින්, කුඩා තඹ මුද්දක් Ag වලින් විද්‍යුත් ආලේපනය කිරීම සඳහා යොදා ගත හැකි, පරීක්ෂණාත්මක ඇවටුමක, නම්කරන ලද කටු සටහනක් අඳින්න. ඉලෙක්ට්‍රෝඩවල ධ්‍රැවීයතාව (+ හෝ - බව) දක්වා, ඇනෝඩය සහ කැතෝඩය පැහැදිලි ව නම් කරන්න. ඇනෝඩය සහ කැතෝඩය සඳහා යොදා ගන්නා ලෝහ නම් කරන්න.
- විද්‍යුත් ආලේපනයේ ශීඝ්‍රතාව අඩුවන තරමට, ලැබෙන ආලේපනයේ සියුම් බව මෙන් ම දිළිසෙන සුළු බව ද වැඩි වන බව පොයාගෙන ඇත. ඔබ සතු රසායනික වාලනය පිළිබඳ දැනුම උපයෝගී කරගනිමින් ඉහත (ii) වන පරීක්ෂණයට වඩාත් සුදුසු වන්නේ A සහ B අතුරෙන් කුමන ද්‍රාවණය ද යන්න, හේතු දක්වමින් අපෝහනය කරන්න.
- සිල්වර් ලවණයක් ජලීය KCN ද්‍රාවණයක දිය කළ විට පහත සමතුලිතතාවය ඇති වේ.

කාර්මික Ag, විද්‍යුත් ආලේපනය සඳහා ජලීය KCN හි සිල්වර් ලවණයක ද්‍රාවණයක්, එම ලවණ සාන්ද්‍රණයෙන් ම යුත් සිල්වර් ලවණයේ ජලීය ද්‍රාවණයකට වඩා යෝග්‍ය වන්නේ මන්දැයි පැහැදිලි කරන්න.

ඉහත සමතුලිතතාවයේ, සමතුලිත නියතයෙහි විශාලත්වය ගැන අදහස් දක්වන්න.

- කාබනික මත්ස්‍යාරක සඳහා වන බොලන් විදී කැඩපත් පරීක්ෂාවේ දී මත්ස්‍යාරකය ලෙස ජලීය AgNO_3 ද්‍රාවණයක් තෝරා, ඇමෝනියාක AgNO₃ ද්‍රාවණයක් යොදාගන්නේ ඇයි දැයි පහද දෙන්න.
- 0.15 A ක නියත විද්‍යුත් ධාරාවක් යොදමින්, මිනිත්තු 40 ක කාලයක් පුරා තඹ මුද්ද Ag වලින් විද්‍යුත් ආලේපනය කළ විට මුද්දේ ස්කන්ධයෙහි වැඩි වීම ගණනය කරන්න. (තැරඩේ නියතය, $F = 96,540 \text{ C mol}^{-1}$)
- විද්‍යුත් විච්ඡේදකයෙහි $\text{Ag}^+(\text{aq})$ සාන්ද්‍රණය වැඩි වන විට, $\text{Ag}|\text{Ag}^+$ ඉලෙක්ට්‍රෝඩයෙහි ඉලෙක්ට්‍රෝඩ විභවය වඩා ධන අගයක් ගනී. A සහ B ද්‍රාවණ යුගලය, Ag කුරු දෙකක් සහ ලවණ සේතුවක් යන මේවා පමණක් භාවිත කරමින් සාදා ගත හැකි විද්‍යුත් රසායනික කෝෂයක නම් කරන ලද කටු සටහනක් අඳින්න. ඔබේ කටු සටහනෙහි ඇනෝඩය සහ කැතෝඩය පැහැදිලිව නම් කොට, ඇනෝඩ ද්‍රාවණය සහ කැතෝඩ ද්‍රාවණය යන මේවා A හෝ B හෝ යනුවෙන් හඳුන්වා දෙන්න. (ලකුණු 10.0 යි)

(b) $1 \times 10^{-5} \text{ mol dm}^{-3}$ ජලීය බේරියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් ද්‍රාවණ 100.0 cm^3 සමග $2.5 \times 10^{-5} \text{ mol dm}^{-3}$ ජලීය කැඩ්මියම් සල්ෆේට් ද්‍රාවණ 100.0 cm^3 25°C දී මිශ්‍ර කළ විට ඔබ නිරීක්ෂණය කිරීමට බලාපොරොත්තු වන්නේ කුමක් දැයි සුදුසු ගණනය කිරීමක් මගින් අපෝහනය කරන්න.

25°C දී,

බේරියම් සල්ෆේට් හි ද්‍රාව්‍යතා ගුණිතය $= 1 \times 10^{-10} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$

කැඩ්මියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් හි ද්‍රාව්‍යතා ගුණිතය $= 1.2 \times 10^{-14} \text{ mol}^3 \text{ dm}^{-9}$.

(ලකුණු 5.0 යි)

C කොටස - රචනා

* ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් උත්තර සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 15 බැගින් ලැබේ.)

8. කොටස් සියල්ලට ම උත්තර සපයන්න.

- M යනු 3d- අන්තරික මූලද්‍රව්‍යයකි. M ස්ථායී MO_2 ධයිමක්සයිඩය සාදන අතර එය සුදු පැහැති වේ.
 - M හඳුන්වා දෙන්න.
 - M හි සම්පූර්ණ ඉලෙක්ට්‍රෝනික වින්‍යාසය ලියන්න.
 - M සහ MO_2 සඳහා එක් කාර්මික ප්‍රයෝජනයක් බැගින් දෙන්න.

[දහතුන්වැනි පිටුව බලන්න.

- (ii) 3d - අන්තර්ක මූලද්‍රව්‍ය දෙකක ක්ලෝරයිඩ් ජලයේ ද්‍රාවණය කොට සාදා ගත් ද්‍රාවණය (S ද්‍රාවණය) සමග කරන ලද පරීක්ෂණ සහ අදාළ නිරීක්ෂණ පහත දක්වේ.

පරීක්ෂණය	නිරීක්ෂණය
(A) S ද්‍රාවණයට ජලීය NaOH එකතු කරන ලදී.	නිල් - කොළ අවක්ෂේපයක් ලැබුණි.
(B) S ද්‍රාවණය ජලීය NaOH සහ H_2O_2 සමග රත් කොට පෙරන ලදී.	අවක්ෂේපයක් ද, කහ පෙරනයක් ද ලැබුණි.
(C) (B) හි ලැබුණ අවක්ෂේපයට සාන්ද්‍ර HCl එකතු කරන ලදී.	කහ පැහැති ද්‍රාවණයක් ලැබුණි.
(D) (C) හි ලැබුණ කහ ද්‍රාවණය තනුක කොට H_2S යවන ලදී.	කළු අවක්ෂේපයක් ලැබුණි.

S ද්‍රාවණයෙහි අඩංගු කැටායන හඳුන්වා දෙන්න.

(B) පරීක්ෂණයෙන් ලද පෙරනයෙහි කහ වර්ණය ගෙන දෙන අයනයන්, (C) හි ලැබෙන ද්‍රාවණයෙහි කහ වර්ණය ගෙන දෙන අයනයන් හඳුනා දෙන්න.

ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවල දී මෙම අයන දෙක සෑදීම සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණ ලියන්න.

(B) හි ලද පෙරනය ආම්ලික කළ විට ඔබ නිරීක්ෂණය කිරීමට බලාපොරොත්තු වන්නේ කුමක් ද? අදාළ තුලිත රසායනික සමීකරණය දෙන්න.

(ලකුණු 8.0 (3))

- (b) N_2 සහ H_2 භාවිත කරමින් NH_3 , කාර්මිකව නිෂ්පාදනය කෙරේ. පහත ප්‍රශ්න NH_3 නිෂ්පාදනය සඳහා වන 'හේබර්' ක්‍රමය හා බැඳේ.

- මෙම ක්‍රියාවලිය සඳහා යොදා ගන්නා N_2 සහ H_2 වල ප්‍රභව මොනවා ද?
- භාවිත කෙරෙන විශේෂිත ප්‍රතික්‍රියා තත්ත්ව මොනවා ද? (උෂ්ණත්වය, පීඩනය සහ උත්ප්‍රේරක)
- ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේ ශීඝ්‍රතාව, ආපසු ප්‍රතික්‍රියාවේ ශීඝ්‍රතාව. සහ සමතුලිතතා නියතය යන මේවා කෙරෙහි උත්ප්‍රේරකය බලපාන්නේ කෙසේ ද?
- NH_3 ඔක්සිකරණයට භාජනය කරන එක් කර්මාන්තයක් නම් කරන්න. මෙම ඔක්සිකරණයේ දී යොදා ගන්නා ප්‍රතික්‍රියා තත්ත්ව මොනවා ද?
- NH_3 වල එක් ගෘහස්ථ ප්‍රයෝජනයක් දෙන්න.
- NH_3 සහ පහත දක්වෙන එක් එක් ද්‍රව්‍යය සමග ඇතිවන ප්‍රතික්‍රියා සඳහා, අවශ්‍ය ප්‍රතික්‍රියා තත්ත්ව සහ තුලිත සමීකරණ ලියන්න.
 CuO, I_2, Na
- (A) පොහොර කර්මාන්තය, (B) රබර් කර්මාන්තය යන කර්මාන්තවල දී යොදා ගන්නා එක් ඇමෝනියම් සංයෝගයක් බැගින් දෙන්න. අදාළ කර්මාන්තයේ දී ඉහත සංයෝගවල කාර්යය කුමක් ද?

(ලකුණු 7.0 යි)

9. කොටස් සියල්ලට ම උත්තර දෙන්න.

- (i) 'සොල්වේ' ක්‍රමය මගින් Na_2CO_3 නිෂ්පාදනය සඳහා එක් ආරම්භක ද්‍රව්‍යයක් වන්නේ NH_3 ය. මෙම ක්‍රියාවලිය සඳහා යොදා ගන්නා වෙනත් ආරම්භක ද්‍රව්‍ය මොනවා ද? මෙම වෙනත් ආරම්භක ද්‍රව්‍ය ලබා ගන්නේ කෙසේ ද?
- මෙම ක්‍රියාවලියෙහි දී ලැබෙන අතුරුඵල දෙකක් දෙන්න.
- මෙම නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී සහ අතුරු ඵල ප්‍රතිවක්‍රියාකරණයේ දී සිදු වන රසායනික ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණ ලියන්න.
- මෙම ක්‍රියාවලියේ දී අඩු උෂ්ණත්වයක් ($< 15^\circ C$) යොදා ගැනීම සඳහා හේතු දෙකක් දෙන්න.
- මේවාදී කර්මාන්තයක් සඳහා ස්ථානයක් තෝරා ගැනීමේ දී සැලකිල්ලට ගත යුතු වැදගත් කරුණු තුනක් දෙන්න.
- Na_2CO_3 සහ $NaHCO_3$ සඳහා එක් කාර්මික ප්‍රයෝජනයක් බැගින් දෙන්න.

(ලකුණු 7.5 යි)

(b) ගෘහස්ත ජල සැපයුම්වල ඇති ක්ලෝරයිඩ් අයන ප්‍රමාණය නිර්ණය කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා පරික්ෂා කට්ටලයකට, AgNO_3 ද්‍රාවණයක් සහ K_2CrO_4 ද්‍රාවණයක් ඇතුළත් වේ. පරිමාව 24.0 cm^3 වන ජල නියැදියකට K_2CrO_4 දර්ශකය එක් කොට, ඉන්පසු එයට AgNO_3 බින්දුවෙන් බින්දුව එක් කෙරේ. Cl^- අයන මුළුමනින් ම AgCl බවට පරිවර්තනය කිරීමට අවශ්‍ය තරම් AgNO_3 එක් කළ පසු, තැඹිලි පැහැති Ag_2CrO_4 සෑදීමෙන් අන්ත ලක්ෂ්‍යය පෙන්වුම් කෙරේ. AgNO_3 ද්‍රාවණයේ සාන්ද්‍රණය සකසා ඇත්තේ, ජල නියැදි පරිමාව 24.0 cm^3 වූ විට වැය වන සෑම AgNO_3 බින්දුවක් ම, පරික්ෂාවට භාජනය වන ජලයේ 1.0 dm^3 තුළ ඇති Cl^- අයන, 12.5 mg වලට අනුරූප වන ලෙස ය.

(i) තැඹිලි පැහැ අන්ත ලක්ෂ්‍යය ලබා දීමට AgNO_3 බින්දු 12 ක් වැය කළ යුතු ජල නියැදියක ඝන වෙයිම්මරයක අඩංගු Cl^- අයන ස්කන්ධය (mg වලින්) කුමක් ද?

(ii) (i) හි පරික්ෂා කෙරුණු ජල නියැදියෙහි Cl^- අයනවල මවුලික සාන්ද්‍රණය කුමක් ද?

(iii) ඉහත (i) හි භාවිත කළ ජල නියැදියෙහි ම 6.0 cm^3 පමණක් යොදා ගනිමින් (i) පරික්ෂණය නැවත සිදු කළ හොත්, අන්ත ලක්ෂ්‍යය කරා ඒමට AgNO_3 බින්දු කීයක් අවශ්‍ය වේ ද? මෙම තත්ත්ව යටතේ වැය වන එක් AgNO_3 බින්දුවකට අනුරූපවන, ජල නියැදියේ අන්තර්ගත Cl^- අයන ප්‍රමාණය mg dm^{-3} වලින් කොපමණ ද?

(iv) AgNO_3 ද්‍රාවණයෙහි මවුලික සාන්ද්‍රණය කුමක් ද?

(බින්දු 20 ක පරිමාව = 1.0 cm^3)

($\text{Cl} = 35.5$, $\text{Ag} = 107.0$, $\text{N} = 14.0$, $\text{O} = 16.0$).

(ලකුණු 4.0 යි)

(c) පොලිස්ටයිරීන් [poly(styrene)], පොලිවයිනයිල්ක්ලෝරයිඩ් [poly(vinyl chloride)] සහ ස්වාභාවික රබර්, යන බහුඅවයවක සලකන්න.

මෙම එක් එක් බහුඅවයවකය සඳහා,

(i) පුනරාවර්ත ඒකකයේ ව්‍යුහය ලියන්න.

(ii) බහුඅවයවකරණය වී ඉහත බහුඅවයවකය ලබා දෙන ඒකඅවයවකය ලියන්න.

PVC සහ බේක්ලයිට් (ටිනෝල් - ලෝමැල්ඩිහයිඩ්) වෙන් කොට හඳුනා ගැනීම සඳහා ඔබ නිවසේ දී කළ හැකි සරල පරික්ෂණයක් දෙන්න.

(ලකුණු 3.5 යි)

10. කොටස් සියල්ලට ම උත්තර සපයන්න.

(a) $(\text{NH}_4)_2\text{CO}_3$, ZnCO_3 , MgCO_3 සහ BaCO_3 යන මේවායේ තම් නොකරන ලද නියැදි, ඉහල උෂ්ණත්වවලට රත් කළ හැකි උදුනක්, ආයුත ජලය, තනුක HCl , පරික්ෂණ තළ සහ කෝට් කිහිපයක් ඔබට සපයා ඇත. ඉහත දෑ පමණක් භාවිත කරමින් සපයා ඇති මෙම කාබනේට් වර්ග හඳුනාගන්නා අන්දම දක්වන්න.

ඔබ භාවිත කරන ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණ ලියන්න.

(ලකුණු 5.0 යි)

(b) විරූපන කාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කරන එක් සල්ෆර් අඩංගු සංයෝගයක් සහ එක් ක්ලෝරීන් අඩංගු සංයෝගයක් දෙන්න.

මෙම එක් එක් සංයෝගයේ විරූපන ක්‍රියාකාරිත්වය පහද දෙන්න.

ඔබ ඉහත සඳහන් කළ එක් එක් විරූපන කාරකය කාර්මිකව නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා එක් ක්‍රමයක් බැගින් දෙන්න.

(ලකුණු 4.0 යි)

(c) ආමාශය තුළ ඇති ආමාශීය ද්‍රාවණයේ ඇති වැඩිපුර අම්ල (HCl) පාලනය කිරීම සඳහා ප්‍රතිඅම්ල (antacid) පෙති භාවිත කරනු ලැබේ.

මෙවැනි ප්‍රතිඅම්ල පෙති වර්ගයක එක් පෙත්තක් තුළ $\text{Mg}_2\text{Si}_3\text{O}_8$ හි 0.520 g ද, $\text{Mg}(\text{OH})_2$ හි 0.087 g ද අඩංගු වන අතර, මෙම ද්‍රව්‍ය දෙක ම HCl සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි.

රෝගියෙකුගේ ආමාශය තුළ ඇති ආමාශීය ද්‍රාවණය 100.0 cm^3 හි HCl , 0.365 g අන්තර්ගත වේ. ආමාශීය ද්‍රාවණයෙහි මුළු පරිමාව 500.0 cm^3 වේ.

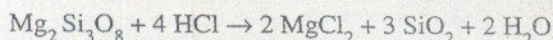
පහත සඳහන් ඒවා ගණනය කරන්න.

(i) රෝගියාගේ ආමාශීය ද්‍රාවණයේ pH අගය

(ii) ඉහත වර්ගයේ ප්‍රතිඅම්ල පෙති දෙකක් ගත් පසු රෝගියාගේ ආමාශීය ද්‍රාවණයේ pH අගය

පෙති දෙක ආමාශීය ද්‍රාවණය සමඟ සම්පූර්ණයෙන් ම ප්‍රතික්‍රියා කරන බව ද, මේ අතරතුර කාලයේ දී අමතර අම්ල ශ්‍රාවය නොවන බව ද උපකල්පනය කරන්න.

$\text{Mg}_2\text{Si}_3\text{O}_8$ පහත දැක්වෙන සේ HCl සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි.

($\text{Mg} = 24.0$, $\text{Si} = 28.0$, $\text{O} = 16.0$, $\text{H} = 1.0$, $\text{Cl} = 35.5$)

(ලකුණු 6.0 යි)
